

Vänsterpartiet Värmdö

Kommunalt handlingsprogram 2026–2030

Antaget på Vänsterpartiet Värmdös årsmöte 2026-03-01

Innehåll

Inledning	3
Perspektiv	4
Jämlikhet och social rättvisa	4
Feminism och jämställdhet ♀	4
Klimat 🌱	5
Våra förslag	6
Arbetsmarknad och jobb	6
Bostäder	6
Förskola och skola	8
Kultur och fritid	9
Miljö och hållbar utveckling	10
Socialt stöd	11
Trafik och infrastruktur	12
Äldreomsorg	13

Inledning

Vi värmdöbor är lyckligt lottade. Naturen är fantastisk, vi har aldrig långt till havet och öarna är fler än vi kan räkna. Hit vill många fler än vi som redan bor i Värmdö. I juli ökar befolkningen med en tredjedel. Livet i Värmdö kommun är bra för många. Men inte för alla.

Även här växer klyftorna mellan de som har mycket och de som har lite. Det sociala skydds nätet är ihåligt. Valfärden är underfinansierad. Privata aktörer driver skola och andra verksamheter med vinsten som främsta drivkraft.

Men vi är vänsterpartister. Vi nöjer oss inte med Värmdö som det är. Vi vågar drömma om något bättre och rättvisare. Vi vill inte ha ett vi-och-dom-samhälle. Vi ska bygga hyreslägenheter som alla har råd med. Äldreomsorgen ska inte längre präglas av underbemanning och låga löner. Hemtjänstpersonalen ska ha tid att laga mat med de äldre. Vi ska göra kollektivtrafiken tur-tätare och billigare så att fler väljer bort bilen. Vi ska hålla efter de som på olika vis förstör vår vackra natur, som bottentrålar upp nästan all fisk i Östersjön eller har tokiga tankar på att bygga kärnkraftverk i skärgården.

Vi måste ha en välfärd och skolor man kan lita på. Där vi vet att våra skattepengar går till det de är avsedda för – inte till riskkapitalbolag. Det är politiska beslut som ska styra utvecklingen. Inte hur och var privata företag kan göra störst vinster.

Politiken har de senaste åren lämnat walkover och låtit marknadskrafterna styra allt mer. Det ska vi ändra på. Gärna med din hjälp.

Perspektiv

Det här handlingsprogrammet genomsyras av tre perspektiv: Jämlikhet, feminism och klimat. Vi tror att de är viktiga för att bygga ett bättre samhälle och att de måste finnas med i alla politikområden. Därför börjar vi med att kort beskriva vad varje perspektiv går ut på. Efter det följer en beskrivning av Vänsterpartiets reformförslag för Värmdö indelat i olika politikområden.

Jämlikhet och social rättvisa

Vänsterpartiets vision är ett samhälle där alla har samma möjligheter och rättigheter, samma frihet att forma sitt liv.

De senaste åren har makt och resurser flyttats från oss vanliga människor till samhällets rikaste. Ambitionerna i vården, trygghetssystemen och bostadsbyggande har sänkts till förmån för skattesänkningar till de allra rikaste. Det saknas framtidssatsningar på klimatomställning, infrastruktur och utbildning. Det går inte att bygga ett samhälle utan ambitioner. Det håller inte att allt mer resurser styrs mot samhällets toppskikt.

Vänsterpartiet verkar för varje människas frigörelse. För oss handlar politik om att använda våra gemensamma resurser så att alla människor i Sverige kan växa och nå sin fulla potential. Idag skiljer sig människors livschanser åt beroende på var man bor, vilken skola man går i eller vad ens föräldrar har för yrke och utbildning. Förutsättningarna är också betydligt sämre för de som har en funktionsnedsättning eller annan etnisk bakgrund. Det är ingenting man kan styra själv, vilket gör att skillnaderna inte kan anses vara motiverade eller rättvisa.

Vår politik utgår från att alla ska bidra efter förmåga, att samhället är till för alla och att allas grundläggande behov blir tillfredsställda. Oavsett om det rör klimat, arbetsmarknad, skola eller bostäder. Jämlikhetstanken genomsyrar hela det här handlingsprogrammet.

Feminism och jämställdhet

Vänsterpartiet är ett feministiskt parti. För oss måste jämställdhetsperspektivet alltid finnas med. Det spelar ingen roll om det rör bostäder, kultur och idrott eller anställningsvillkor. Alla kommunala frågor ska präglas av ett jämställdhetsperspektiv.

Vänsterpartiet vill slå vakt om jämställdheten i Värmdö kommun. Det innebär att jämställdhetsperspektivet ska finnas med i all politik som påverkar människors villkor, så att alla kvinnor, män och ickebinära kan leva jämställda liv. Beslut inom den kommunala förvaltningen ska ha detta perspektiv, inte minst vad gäller rekrytering, löner och arbetsätt.

Inom alla politikområden har vi förslag som syftar till att främja jämställdheten, för att kvinnor ska få samma rättigheter och möjligheter som män. Lönerna och arbetsmiljön ska vara lika bra på kvinnodominerade arbetsplatser. Tjejer och killar ska ha samma möjlighet att delta i fritidsaktiviteter. Vänsterpartiet vill att kommunen långsiktigt ger våldsutsatta kvinnor det stöd de behöver.

Vårt arbete för jämställdhet stannar inte vid kvinnors rättigheter, utan tar också sikte på andra

föreställningar och normer som kan leda till att människor behandlas ojämlikt. Alla Värmdöbor ska vara trygga med att få ett bra bemötande, oavsett sexuell läggning eller könsidentitet. Därför vill vi HBTQ-certifiera kommunens verksamheter. Det innebär att de anställda får utbildning om människors olikheter.

För att du lättare ska hitta våra jämställdhetsförslag i programmet har vi märkt dem med kvinnomärket: ♀.

Klimat 🌱

Vänsterpartiets politik vilar på ekologisk grund. Det betyder att vi förstår sambandet mellan politiska beslut och deras effekter på klimatet.

Klimatkrisen är global, men lösningarna finns på flera nivåer: De internationella, nationella och lokala. Vänsterpartiet är aktivt på dessa. Vi ingår i den gröna vänstern som bekämpar klimatförändringar på EU-nivå. Vi tar krafttag nationellt, där vi vill bygga ut järnvägen och den elektriska infrastrukturen, skärpa kraven på de värsta klimatbovarna och införa en grön omställningsfond så att fler företag och verksamheter ska ha möjlighet att ställa om. Vi är också de som vill göra mest för klimatomställning i Värmdö.

Vänsterpartiets förslag på grön omställning täcker hela kommunens verksamhet. En del har vi samlat under rubriken Miljö och hållbarhet. Men även infrastrukturen, exempelvis i form av kollektivtrafik och infartsparkeringar, är viktig för att minska utsläppen. Kollektivtrafiken måste bli billigare och bättre för att fler ska ställa bilen hemma. Kommunen måste minska de egna utsläppen och ställa höga krav på de företag som levererar varor och tjänster till kommunens verksamheter.

För att du lättare ska hitta våra klimatförslag i programmet har vi märkt dem med en planta: 🌱

Våra förslag

Arbetsmarknad och jobb

Politiken i korthet:

- Löneyft för de sämst betalda
- Kompetenslyft för kommunens anställda
- Kortare arbetstid med bibehållen lön i verksamheter med många sjukskrivningar och hög personalomsättning.
- Sommarjobb till kommunens gymnasieungdomar

Ingen ska behöva bli sjuk av att gå till jobbet. Vi vill därför ha en genomlysning av hela kommunen för att förbättra arbetsmiljön. Det skulle minska personalomsättningen och kommunen får behålla kompetens.

Att erbjuda vidareutbildning av anställda lönar sig. Det, liksom inrättandet av en kommunal vikariepool med fasta anställningar, minskar även kostnaderna för vikarier.

Vänsterpartiet vill satsa på ett kompetenslyft i kommunens verksamheter. Alla anställda bör få kompetensutveckling på arbetstid, med fokus på de som har kortast utbildning. Det kan handla om fortbildning för icke-legitimerade lärare, NPF-lyft (utbildning om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) eller särskild språkundervisning för personal som inte pratar så bra svenska. Det sista är inte minst viktigt i äldreomsorgen.

Det är dags att sluta normalisera stress, utmattning och utbrändhet. Låt oss istället göra kortare arbetstid med bibehållen lön till det normala och successivt införa det i kommunen.

Den arbetstidsförkortningen är särskilt viktig i verksamheter med hög arbetsbelastning och mycket sjukskrivningar. ♀ Arbetsmiljöproblem drabbar kvinnor i högre utsträckning än män. Kvinnodominerade verksamheter, som socialtjänst och äldreomsorg, ska därför prioriteras.

För att fler ska komma in på arbetsmarknaden är det första jobbet viktigt. Vi vill att Värmdö ska erbjuda fler sommarjobb till gymnasieungdomar. Det är en värdefull erfarenhet som även ökar chanserna att få jobb efter studierna.

 Genom att skapa fler arbetsplatser i Värmdö kan vi minska pendlandet och stärka lokalsamhället. Många värmdöbor ansvarar för sin egen arbetsplats. Det handlar både om egenföretagare och anställda som jobbar mycket på distans. Därför måste det finnas tillgång till kontorshotell eller liknande runt om i kommunen.

Bostäder

Politiken i korthet:

- Ställ krav om minskad klimatpåverkan vid nybyggnation
- Bygg 500 bostäder om året
- Koncentrera större byggprojekt till tätorter med bra bussförbindelser
- Tak-över-huvudet-garanti

Bostaden är en viktig plats. Där utspelar sig en stor del av våra liv. Bostadspolitiken ska bidra till trygghet och hög livskvalitet.

Vänsterpartiet är det enda parti som står upp för att alla ska kunna leva i bra bostäder till rimliga kostnader. Andra partier lägger över ansvaret på privata aktörer och marknadskrafter. Men under 30 år har bostadsbyggandet inte motsvarat befolkningsökningen och hyrorna i nybyggda bostäder är för höga. Marknaden klarar inte att lösa bostadsbristen.

 Bygg- och fastighetssektorn står för en femtedel av Sveriges koldioxidutsläpp. En stor del av utsläppen kommer från bostadsbyggandet i form av material och transporter. En del kommer också från uppvärmning och löpande underhåll. Kommunen har ett ansvar att ställa klimatkrav vid nya byggprojekt. När kommunen överlåter mark för byggande måste det alltid finnas krav på ekologisk hållbarhet. Bostadsbyggandet ska också koncentreras till kollektivtrafiknära lägen för att minska bilberoendet.

Vi vill bygga 500 bostäder om året i Värmdö så länge vi har bostadsbrist. Vi vill utveckla bostadsområden med blandad bebyggelse, med kvaliteter för alla, som ungdomar, barnfamiljer och pensionärer. Det ska bland annat ske genom tydliga ägardirektiv till det delvis kommunala bostadsbolaget VärmdöBostäder.

För att stimulera bostadsbyggandet vill vi införa ett kommunalt investeringsstöd. Det har i perioder funnits ett statligt investeringsstöd för bostäder, men det avskaffades av Tidöregeringen. Vårt stöd ska uppmuntra klimatsmarta bostäder med låga hyror. Det ska åtminstone till del utformas som förmånliga lån till de som bygger. En förutsättning för stödet ska vara att man bygger nära kollektivtrafik, för att inte överbelasta vägnätet.

Tillgången till bostäder är ofta avgörande för den som vill separera från sin partner, särskilt när det finns barn med i bilden. ♀ Ofta är det kvinnor som hamnar i kläm när det inte funkar. När båda kan bo kvar i samma område minskar risken att den enda föräldern, oftast mamman, tar på sig en orimligt stor del av vården. Det måste gå att få en hyresrätt i flera delar av kommunen, bland annat genom att ge värmdöbor förtur till en viss andel av de hyresrätter som förmedlas. I andra fall är det mer akut, det kan handla om att lämna en våldsamt partner och skydda både sig själv och barnen. Då måste det gå att flytta längre bort. Därför vill vi stärka samarbetet med andra kommuner för att skapa snabbare förtur till bostäder för våldsutsatta.

För att främja en livskraftig skärgård vill Vänsterpartiet bygga hyresbostäder på de större öarna utan broförbindelse.

Det är viktigt att förebygga segregation och därför vill vi att VärmdöBostäder får i uppdrag att successivt förvärva fastigheter i villaområden och göra om till hyreslägenheter för 2 till 4 hushåll.

Nyanlända invandrare är en grupp som är särskilt hårt drabbad av bostadsbristen i Stockholmsområdet, då de ofta har låga inkomster och kort kötid. Kommunen är idag skyldiga att erbjuda en bostad till nyanlända under den första tiden, men därefter har de ofta svårt att hitta egna bostäder. Nyanlända som har fått jobb och etablerat sig, tvingas ofta flytta långt bort och slits upp från sitt nya sammanhang. Det försvårar en fungerande integration. Därför vill Vänsterpartiet att kommunen ska fortsätta ta ansvar för nyanländas boende även när övriga etableringsinsatser tagit slut.

Förskola och skola

Politiken i korthet:

- Mer resurser till skolan
- Ökad personaltäthet i förskola och skola
- Starkare stöd till barn med särskilda behov
- Stoppa vinstintresset i skolan

Vänsterpartiet vill skapa en jämlik och sammanhållen skola. Förskolan, skolan och gymnasiet ska lägga grunden för ett liv med möjligheter, inte förstärka skillnader. Skolorna är avgörande för våra möjligheter i livet. För Vänsterpartiet är det viktigt att resurserna är tillräckliga. Vi vill därför ge skolan ökade resurser.

I förskola och skola finns många personalkategorier som olika slags lärare, fritidspedagoger, resurspedagoger, skolsköterskor etc. De är alla viktiga. Skickliga och behöriga lärare, hög personaltäthet, bra läromedel och goda miljöer gör elevernas skolgång mer framgångsrik och mindre stressande. Bättre arbetsvillkor och rättvisa löner minskar personalomsättningen och ökar långsiktigheten. De som jobbat länge i kommunen halkar efter lönemässigt. En god kompetensförsörjning och arbetskontinuitet kräver rättvisa löner. Kontinuitet och god kontakt med pedagogerna är viktigt för elevernas tillit och trygghet. Ökade resurser till skolan är både billigare och mänskligare än dumsnålhet, som leder till onödiga studiemisslyckanden och utsliten personal.

Vinstdrivande förskolor och skolor har skapat mycket oreda i Värmdö. Skolkoncerner kan starta nya förskolor och skolor även om det redan finns gott om platser. För varje elev som byter skola följer elevpengen med till den nya. Det gör att kommunala förskolor och skolor får tomma bänkar och lägre intäkter, trots att kostnaden för lokaler och lärare är densamma. Skolsystemet bör göras om helt för att råda bot på detta. Men tills en skolreform har förverkligats, behöver vi lokala lösningar som lindrar de negativa effekterna. Vi vill utreda en resursfördelning där skolor främst får betalt för antal klasser, inte antalet elever. Det skulle innebära att kommunala skolor inte drabbas så hårt när elever byter skola. Vi vill också ha en ökad differentiering av skolpengen, så att pengarna fördelas utifrån barnens behov av stöd, så att resurserna gör nytta där de behövs.

Faktorer som skapar vinst i vinstdrivande enheter är lägre personaltäthet, lägre andel behöriga lärare och lägre löner. Man fyller klasserna maximalt vilket kommunala skolor inte kan. De kommunala är tvungna att tillhandahålla platser oavsett om de kan fylla sina klasser. De vinstdrivande enheterna rekryterar en större andel barn från familjer med högutbildade föräldrar, inte minst genom att de i högre grad än kommunala ger glädjebetyg, vilket ger intrycket att de har högre kvalitet. Det här leder till segregation mellan barn med olika bakgrund. Vi vill hindra vinstdrivna skolor från etablering i kommunen.

♀ Skolan ska vara en plats för tjejer lika mycket som för killar. Undervisningen bör syfta till att stärka tjejer på områden där killar ofta tar mer plats, exempelvis genom undervisning i feministiskt självförsvar och genom att prata om härskartekniker och hur de kan bemötas. Parallellt vill vi att det anordnas kurser för killar i norm- och värderingsfrågor. Vänsterpartiet vill även att skolorna ska erbjuda gratis mensskydd på toaletterna.

Skolan ska fungera för alla barn. Även för de med behov av särskilt stöd. Många barn med NPF-diagnoser som ADHD, autism och tvångssyndrom kämpar i dagens skola. Det finns även andra

psykiatriska problem som ätstörningar, ångest och depressioner som kräver särskilt stöd. Det vill vi säkerställa att de får. Vänsterpartiet vill bland all personal fördjupa kunskapen om funktionsnedsättningar.

Vi är glada att vi nu har fått en resursskola, som erbjuder särskilt utbildad personal och anpassade miljöer för barn som har svårt att fungera i andra skolor. Men resursskolan behöver ge plats för fler elever. Behovet är större än vad som budgeterats för. Även i övriga skolor finns barn med behov av särskilt stöd, både i vanliga klasser och i särskilda undervisningsgrupper. Det stödet måste de få. Vi är även glada att vi har fått en återvändargrupp för elever med mycket omfattande frånvaro. Men vi vill även här satsa mer.

Vänsterpartiet vill att fler ungdomar i Värmdö slutför gymnasiet. Värmdös kommunala gymnasieskola bör i högre grad anpassas till lokala förutsättningar. Dels bör vi erbjuda program som knyter an till kommunens särprägel, med tradition av konsthantverk och sjöfart. Dels bör vi öka utbudet av gymnasieprogram, så att färre elever måste pendla långt om de vill gå program som inte finns i Värmdö.

Många ungdomar upplever att det är svårt att påverka den egna situationen. Därför är elevinflytande viktigt. Eleverna organiserar sig i demokratiskt uppbyggda elevråd. Deras inflytande behöver stärkas i den egna skolan, men även i frågor som rör närområdet eller hela kommunen.

Barn och ungdomar med särskilda behov ska ha rätt till skolskjuts även om de inte går på den skola som är närmast. Den rätten ska även gälla barn som går på fritids. Gymnasieungdomar med särskilda behov som vill gå på skolor utanför kommunen – och som inte klarar av att åka kollektivt – ska också ha rätt till skolskjuts.

Kultur och fritid

Politiken i korthet:

- Avgiftsfri kulturskola för alla
- Storsatsning på förebyggande insatser för barn och ungdomar
- Simgaranti för alla barn
- Återöppna Gustavsbergs konsthall

Kultur och fritid är en av Värmdös största styrkor. Konsthantverket gör Gustavsberg till ett nav för kultur och turism. Det vackra landskapet lockar till friluftsliv, både på fastlandet och i skärgården. Den stora mängden besökare bidrar till kulturlivet och är för många en viktig inkomstkälla.

Värmdös kultur har tyvärr varit hårt ansatt på senare år. Högerpartierna sålde ut viktiga kulturlokaler och la ner Gustavsbergs konsthall.

Ett nytt kulturhus/bibliotek skapades visserligen, dock med betydligt krympta ytor jämfört med ursprungsplanerna. Trots detta flödade kreativiteten redan från början med mängder av aktiviteter. Vilket visar värdet av lokal/er där möten mellan olika kulturutövare kan ske och samarbeten med redan existerande institutioner i kommunen kan utvecklas.

Biblioteken är en underutnyttjad kraft som finns på flera platser i kommunen. De bidrar till läsning och andra kulturupplevelser. Fler kan ta del av det svåröverskådliga och till stor del digitala informationsflödet i dagens samhälle. Läsningen har länge minskat i befolkningen, samtidigt som vi vet att barn som läser på fritiden klarar sig betydligt bättre i skolan. Därför är det viktigt att läsningen främjas även utanför skolan. Vi vill ge biblioteken ökade resurser för att arbeta med läsfrämjande insatser, särskilt gentemot barn och unga. För att öka närvaron i skärgården vill vi även stärka samarbetet med bokbåten, som drivs av Region Stockholm.

♀ Vänsterpartiet vill att bidragen till kultur, idrott, föreningsliv och folkbildning ska vara jämställda. Kommunen ska fördela lika mycket resurser till tjejs och killars aktiviteter. Då krävs en kartläggning av hur resurserna till kultur- och idrottsföreningar fördelas idag. Ett fritt kulturliv utan detaljstyrning är viktigt. Föreningarna ska ges utrymme att själva formulera hur de ska bidra till ökad jämställdhet.

Föreningslivet har en viktig roll för att erbjuda meningsfulla fritidsaktiviteter – och samtidigt minska risken för att barn och ungdomar tidigt hamnar i problem. Vi satsar stort på sådana insatser. De kan vara av skiftande karaktär, exempelvis höjda föreningsbidrag eller utveckling av fritidsgårdar.

Om idrottsföreningar ska kunna bedriva en bra verksamhet behöver kommunens idrottsanläggningar vara tillgängliga och i gott skick. Kommunen måste investera i anläggningar och sköta underhållet för att främja olika idrotter, framförallt för barn och unga.

Vi ser positivt på att is-idrotterna, som länge fått stå ut med slitna och omoderna anläggningar vid Ekvallen i Gustavsberg, nu ska få bättre förutsättningar med de tre planerade ishallarna i Ösby.

🌿 Alla har rätt till en meningsfull semester. Samtidigt behöver antalet långa flygresor minska. Därför är det viktigt att främja turism i Sverige, särskilt i kommuner som Värmdö som har nära till friluftsliv och natur. På sommaren är det trångt på Värmdös badstränder. Kommunen bör utreda möjligheten att öppna fler badstränder. Båtlivet behöver goda förutsättningar, med god tillgång till varv och bryggplatser, naturhamnar och gästhamnar, samt välfungerande båtbottentvättar och toatömningsstationer. För de som inte har tillgång till egen båt måste det finnas alternativ för att ta sig till fler platser i skärgården. Cykel- och vandringsleder behöver fortsätta att utvecklas både på fastlandet och med båtar mellan öarna.

Vi är en skärgårdskommun. Här är det särskilt viktigt att alla lär sig att simma. Vi vill införa en simgaranti, som innebär att de barn som inte lärt sig simma under skolans första år ska erbjudas avgiftsfri simskola.

Miljö och hållbar utveckling

Politiken i korthet:

- En miljö- och klimatbudget med konkreta åtgärder och ambitiösa mål
- Främja nya hållbara energikällor som solenergi, vindkraft och vågkraft
- Stoppa giftutsläppen i Värmdös vatten

🌿 Alla måste hjälpas åt om vi som samhälle ska klara klimatomställningen. Därför vill

Vänsterpartiet att kommunen ska ha en mer ambitiös koldioxidbudget som anger mål för hur mycket utsläppen ska minska och konkreta åtgärder för att nå dit. Det bör både finnas mål för kommunens egen verksamhet och för andra aktörer i kommunen.

 Energiförsörjningen är en ödesfråga när samhället elektrifieras. Vänsterpartiet vill investera mer i solpaneler i anslutning till kommunens egna fastigheter. Kommunen bör ta ett helhetsgrepp om energieffektiviseringsåtgärder i anläggningar och lokaler. Värmdö har stor potential för vindkraft, inte minst utanför skärgården. Vänsterpartiet anser att kommunen bör verka för att fler hållbara energikällor etableras. Ett villkor är dock att det marina livet inte kommer till skada.

I takt med att fler bor i lägenhet har andelen värmdöbor som har tillgång till egen trädgård minskat. Därför vill Vänsterpartiet öka antalet koloniträdgårdar. Dessa främjar egenproducerad mat som leder till minskade livsmedelsrelaterade utsläpp. Det kan dessutom ge många ett meningsfullt socialt sammanhang i närområdet och gynna pollinerande insekter.

Värmdös vattendrag ska vara fria från tungmetaller och andra skadliga ämnen. Kommunen bör prioritera att stoppa utsläppen och sanera de vattendrag som redan är förgiftade. De som orsakar föroreningar i naturen ska betala för rening och sanering.

Enskilda vatten- och avloppslösningar med kapacitet bara för fritidsboende tas nu i anspråk av permanentboende. Det leder till ökad saltvatteninträngning och övergödning av grund- och ytvatten. Utbyggnaden av det kommunala vatten- och avloppsnätet måste accelerera. Där detta är svårt kan kollektiva lokala lösningar användas.

Strandskyddet är viktigt för strändernas djur- och växtliv och för allas rätt till vår unika skärgård. Det får endast brytas av verksamheter som behövs för en levande skärgård.

Klimatomställningen måste omfatta hela samhället och många av våra förslag finns i andra delar av det här programmet. Du hittar dem enkelt eftersom de är märkta med symbolen .

Socialt stöd

Politiken i korthet:

- Ökad personaltäthet och mer resurser till socialtjänsten
- Förebyggande insatser för barn och unga
- Full rätt till insatser enligt LSS

Socialtjänsten ger stöd åt samhällets mest utsatta. För att kunna ge det stöd som behövs måste villkoren för de anställda i socialtjänsten stärkas. Socialtjänsten ges alldeles för lite resurser. Problemen fångas ofta inte upp i tid. Risken ökar för att barn och unga ska utsättas för våld i hemmet eller komma i kontakt med missbruk. Vuxna i utsatt situation, till exempel i hemlöshet eller med beroendesjukdom, riskerar att inte få rätt hjälp i tid. Vänsterpartiet vill öka resurserna så att socialtjänsten kan anställa fler, erbjuda mer tid och kompetensutveckling för personalen. Värmdöborna ska få stöd efter behov, inte efter budget.

Vi behöver ta tag i oroväckande beteenden hos barn så tidigt som möjligt för att förebygga stök, utslagning, beroendeproblematik, psykisk ohälsa och kriminalitet. Kompetensen finns hos

socialtjänsten, men resurserna räcker inte till. Socialtjänsten behöver här samarbeta med förskola och skola, med föräldrar, fritidsgårdar och föreningsliv. Ju tidigare insatser, desto mindre blir problemen. Slitaget på människorna och samhället kan minimeras.

För de ungdomar som redan hamnat snett behövs effektiva åtgärder för att bryta destruktiva mönster. Vi vill återinföra MST-team (multisystemisk terapi) i Värmdö.

♀ Kommunen bör utveckla sitt våldsförebyggande arbete och sin verksamhet för våldsutsatta kvinnor. För de kvinnor som av olika anledningar inte vill kontakta socialtjänsten, måste det finnas alternativ. Vi vill ge långsiktigt stöd till Kvinnojouren Nacka Värmdö.

Vänsterpartiet vill öka resurserna för att personer med normbrytande funktionalitet/funktionsnedsättning ska kunna delta i samhället. Alla kommuner är skyldiga att erbjuda hjälp enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), men Värmdö kommun har försummat sina skyldigheter. Vi vill slopa de nuvarande kommunala begränsningarna och bli mer rättssäkra i bedömningen av rätt till stöd enligt LSS. För att förbättra kontakten med den enskilda, bör alla som får stöd genom LSS eller Socialtjänstlagen få en egen handläggare att ha kontakt med över tid.

Kommunen behöver stärka dialogen mellan socialtjänst, skola och Värmdös funktionshinderråd för att kommunen ska kunna göra rätt prioriteringar. Personalen måste ha kunskap om de olika funktionsnedsättningar de kan tänkas möta. För att dialogen ska bli meningsfull måste det finnas handlingsutrymme inom både socialtjänst och skola, vilket förutsätter att personalen faktiskt har tid att utveckla sina arbetssätt. Det är inte minst viktigt med kompetenshöjning för de som jobbar med funktionshinder inom kommunen.

Trafik och infrastruktur

Politiken i korthet:

- Avgiftsfri kollektivtrafik
- Ökad turtäthet på bussarna
- Snabbare utbyggnad av gång- och cykelvägar

♀ En jämställd samhällsplanering handlar om att bygga för alla trafikslag. Män åker mer bil än kvinnor. Kvinnor reser oftare kollektivt eller kortare sträckor som går att promenera eller cykla. Det innebär att män gynnas och kvinnor missgynnas om planeringen hela tiden utgår ifrån bilen.

Vänsterpartiet vill skapa en så effektiv infrastruktur som möjligt där fler trafikslag har en naturlig plats. Det gynnar alla.

🌱 Kollektivtrafiken är viktig för att minska utsläppen och bilköerna. I varje bil är det ofta bara en eller två personer medan de flesta bussar rymmer över 50 sittplatser. Det leder till betydligt lägre koldioxidutsläpp. Även de som är beroende av bilen gynnas när andra väljer att åka kollektivt, eftersom det minskar köerna. Men för att fler ska välja att ta bussen måste det bli enklare och billigare. Vänsterpartiet på regional nivå verkar för billigare SL-kort och på sikt nolltaxa i kollektivtrafiken. I Värmdö vill vi öka bekvämligheten genom att öka turtätheten och därigenom minska trängseln. Vi vill också bygga ut infartsparkeringarna längs med busslinjerna längre ut i kommunen, så att man inte behöver ta bilen längre än nödvändigt. Nya bostäder ska byggas i

kollektivtrafiknära lägen för att minska bilberoendet.

Vänsterpartiet vill att det vid Ingarökryssset ska byggas en bytespunkt för bussar så att man ska kunna ta sig fram inom kommunen med färre byten.

Utbyggnaden av gång- och cykelvägar behöver snabbas upp. Sammanhängande gång- och cykelvägar av god standard ska förena kommundelarna. Det är särskilt viktigt att bygga fler säkra cykelvägar i anslutning till skolor, för att fler barn ska kunna färdas till skolan på egen hand. Fler busshållplatser bör ha väderskyddade cykelparkeringar för dem som vill fortsätta resan med kollektivtrafik.

 Många värmdöbor är beroende av bilen som arbetsredskap eller bor långt ifrån närmsta busshållplats. Därför går det inte att helt avskaffa privatbilismen. För att minska utsläppen behöver andelen elbilar öka. Vänsterpartiet vill anordna en kommunal elbilspool. Alla fordon som ägs eller används av kommunen bör drivas med el eller förnybara bränslen.

Äldreomsorg

Politiken i korthet:

- Ökad personaltäthet och kontinuitet i hemtjänst och på äldreboenden
- Mer äldreomsorg i kommunal regi
- Särskild kompetensutveckling för äldreomsorgens personal
- Hjälp med matlagning i hemmet för de med hemtjänst

Vänsterpartiet vill att den kommunala äldreomsorgen ska utvecklas och byggas ut. Hemtjänsten ska återtas i kommunal regi. För många äldre är omsorgen en fråga om integritet. Därför ska ingen vara utelämnad till vinstdrivande aktörer där det saknas insyn och demokratisk kontroll. Kommunen är alltid ytterst ansvarig för att äldreomsorgen fungerar och kan inte frånsäga sig det ansvaret. Biståndsbedömningen till särskilda boenden behöver bli mer generös. Köerna till trygghetsboenden måste bli kortare och hyrorna ska hållas nere.

Arbetsbelastningen inom äldreomsorgen är hög och arbetsmiljön är ofta bristfällig. Personalen har inte tillräckligt mycket tid för de äldre. Hjälpen blir ofta skyndsam och mekanisk. Det finns inte tid att hjälpa de äldre att komma utomhus eller ägna sig åt meningsfulla aktiviteter och möten. Problemet finns inom både hemtjänsten och på serviceboenden.

De bristfälliga arbetsvillkoren leder också till fler uppsägningar och högre personalomsättning. Det gör att värdefull kompetens försvinner och det uppstår oro bland de äldre. För att råda bot på detta vill Vänsterpartiet öka personaltätheten. Vi vill också skapa mer regelbundna scheman så att de äldre möter personal de känner igen. Heltid ska vara norm för de anställda, men med möjlighet till deltid. Ingen ska behöva jobba delade turer.

Aptit är något många äldre kämpar med. Äldre med hemtjänst ska kunna få hjälp med matlagning i hemmet som alternativ till matlåda eller uppvärmda halvfabrikat. Vill de ha matlådor ska dessa gärna vara närproducerade och billigare. Då ekonomin för äldre ofta är ansträngd vill vi även att trygghetslarmen ska vara avgiftsfria.

För att höja kvaliteten och minska personalomsättningen vill Vänsterpartiet satsa särskilt på

kompetensutveckling i äldreomsorgen. För en del handlar det om utbildning inom vård, exempelvis för att få en formell utbildning till undersköterska. För andra handlar det om språkutbildning så att kommunikationen med de äldre ska bli bättre. ♀ Äldreomsorgen är kvinnodominerade arbetsplatser, därför har kompetenslyftet en positiv effekt för kvinnor. Satsningen ska ske som en del av ett bredare kompetenslyft inom kommunen.

En del äldre avstår från att flytta till äldreboende med sin partner, eftersom det finns en oro för att partnern inte får bo kvar om den andra går bort. De äldre tvingas att välja mellan att bo kvar i hemmet och avstå nödvändig hjälp, eller att flytta till boendet ensam. För många blir det smärtsamt att inte kunna leva med sin partner, men samtidigt kan det finnas ett behov av service. Därför vill Vänsterpartiet införa en rätt att bo kvar på boendet om partnern går bort, alternativt att annan bostad ordnas.